

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Красимир Маринов Маринов
Научна специалност: Маркетинг
Университет за национално и световно стопанство

Относно: конкурс за Професор по научна специалност Маркетинг (Ценова политика), професионално направление 3.8. Икономика в УНСС

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на Катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“ на Факултет „Управление и администрация“ на УНСС съгласно Решение на АС №4/28.06.2023 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед №2648/13.10.2023 г. на Заместник-ректора по НИД и МС на УНСС.

2. Информация за кандидата в конкурса

Единствен кандидат в обявения конкурс е доц. д-р Татяна Нейчева Нецева-Порчева.

Кандидатът в конкурса е роден през 1973 г. във Враца. Висшето си образование завършва през 1995 г. във Врачанския стопански факултет на УНСС, специалност „Маркетинг и мениджмънт“. От 2006 г. е доктор по икономика по научна специалност Маркетинг, а от 2013 г. – доцент по Маркетинг в Катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“ на УНСС.

В хода на академичното си израстване доц. Нецева успешно е носила отговорност за множество позиции в УНСС. Била е член на Консултативния съвет към „Университетски център по маркетинг“; член и зам.-директор на „Научно изследователски център по маркетинг“; член на ФС на Факултет „Управление и администрация“; член на Факултетната комисия по качеството на същия факултет; член на Факултетната комисия за оценяване и одобряване на програмите за обучение на факултета. Доц. Нецева е била Зам.-председател на Общото събрание на Факултет „Управление и администрация“, а неотдавна бе избрана за Председател на Общото събрание на факултета за започналия вече 4-годишен мандат 2023-2027 г. В рамките на Катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“ доц. Нецева е ръководител на специалност „Маркетинг“ за ОКС „Бакалавър“ в дистанционна форма на обучение.

Сериозни са ангажиментите на доц. Нецева и извън УНСС. Ще отбележа провеждането на лекции по „Стратегически маркетинг“, „Маркетинг на индустриалния пазар“ и „Маркетинг на услугите“ във Факултета по икономически и социални науки на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ – от 2015 г. до момента. Извън академичното поприще показателна е работата на доц. Нецева последователно като главен специалист, експерт и главен експерт в Дирекция „Пазарно регулиране“ на Комисията за регулиране на съобщенията в периода 1999 - 2009 г.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност Професор

Доц. Нецева е представила справка за изпълнение на минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните изисквания на УНСС съгласно чл. 2б, ал. 5 от ЗРАСРБ.

По отношение на *количествените изисквания* за заемане на академичната длъжност „Професор“ в УНСС, видно от представената карта, доц. Нецева изпълнява както нормативните изисквания на закона, така и вътрешните количествените изисквания на УНСС. Що се отнася до *националните изисквания* доц. Нецева набира 1075 точки при минимум от 550 точки, като в някои групи показатели преизпълнението на минималното изискване е повече от 2 пъти. При *допълнителните изисквания* на УНСС съгласно ЗРАСРБ (чл.2б, ал.5) и Правилника за приложението му (чл.1а, ал.2-3) преизпълнението отново е отчетливо – кандидатът набира 1 060 точки при изискуеми 520 точки. Общо при количествените изисквания кандидатът превишава близо 2 пъти необходимия минимум, като набира 2 136 точки.

По отношение на *качествените изисквания* за заемане на длъжността „Професор“ в УНСС следва да се отбележи, че кандидатът в конкурса демонстрира устойчиво високи постижения по повечето критерии; постижения, които са оценени от академичния състав на УНСС и на други университети, както и от ръководителите на ведомства и държавни органи като отговарящи на най-високи научни, преподавателски и практико-приложни стандарти. Първо, бих искал да отбележа участието на доц. Нецева в значителен брой научно-приложни разработки (повече от 20), при това мащабни и важни от гл.т. на получените резултати и инициативи. Второ, не малък е броят на разработените от кандидата в конкурса учебни програми – както на български, така и на английски език. Трето, заеманите от кандидата позиции в публични организации – най-важните бяха посочени по-горе – допринасят за утвърждаване на доброто име и репутацията на УНСС и са израз на полученото обществено признание на професионалните постижения на доц. Нецева в практиката.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Изключително приятно и мотивиращо е когато член на научното жури може да сподели собствени преживявания от контакта си с кандидата за академична длъжност.

Имам отлични впечатления от преподавателската дейност на доц. Нецева още от момента, в който, като докторанти за пръв път всеки от нас води упражнения пред студентите от специалност „Маркетинг“. По-късно – вече като асистенти и доценти в нашата катедра – отново се сблъскахме със сходни по характер задачи и се налагаше да се учим един от друг за най-доброто им решаване. За изминалите 28 години, откак познавам доц. Нецева, многократно съм имал удоволствието да работя в екип с нея, да я наблюдавам и да се уча от нейния толерантен, съдържан, съпричастен, но едновременно с това – ориентиран към резултатите - подход към хората и проблемите.

Личните ми впечатления, както и представените документи за учебно-преподавателската работа на доц. Нецева, са основание да заключа, че тя е преподавател с огромен опит и реален принос за развитието на научните области, в които е активна. За учебните години след придобиването на академичната длъжност „Доцент“ кандидатът в конкурса има изпълнена аудиторна заетост в акредитирани висши училища в страната, превишаваща 2 698 часа лекции и 1 695 часа упражнения.

Доц. Нецева води курсове и в други университети в страната – признание за нейния опит и авторитет сред колеги-преподаватели от други учебни заведения.

Доц. Нецева е била научен ръководител на няколко докторанта към катедра „Маркетинг и стратегическо планиране“, два от които вече успешно защитиха докторските си степени.

Казаното по-горе ми дава основание да заключа, че доц. Нецева е много добре подготвена за ангажиментите и отговорностите, свързани с академичната длъжност по настоящия конкурс.

5. Оценка на представените научни трудове

5.1. Основни направления в изследователската дейност на кандидата

Кандидатът участва в конкурса за професор с 24 публикации, разпределени по следния начин:

- монографии и глави от монографии – 2 броя, от които 1 самостоятелна и 1 глава в колективна монография;
- студии и статии – общо 10, от които 2 статии, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в Scopus;
- доклади от конференции – общо 11;
- университетски учебници – 1 самостоятелен.

Публикационната активност на доц. Нецева е фокусирана върху ценовата политика и ценообразуването като значим кръг от проблеми на съвременната теория и практика на маркетинга. Основните тематични направления в изследователската дейност на кандидата в конкурса могат да се систематизират в 3 групи по следния начин:

- Теоретични проблеми на ценообразуването – публикации №1, №2, №3, №6, №7, №8, №9, №10, №14, №16, №19.

- Методологически въпроси на проучването и определянето на цените – публикации №1, №2, №3, №11, №12, №13, №15.
- Ценово поведение на фирмите в дигитална среда и в специфични условия на обкръжаващата среда – публикации №5, №17, №20, №21, №22, №23.

Обединяващи характеристики на публикациите на доц. Нецева са поставянето на ясни цели; задаването и прилагането на изчистена методологическа рамка; всестранното обхващане на теоретичните основи на изследваните явления; прецизното използване на терминологията и понятийния апарат.

5.2. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Публикациите, представени от кандидата за рецензиране и участие в конкурса, съдържат ясни научни и научно-приложни резултати.

В *теоретичен и методологичен план*, на първо място, е изследвано ценностното ценообразуване. Установено е, че ценовата стратегия на база ценност на продукта може да доведе до по-добри финансови резултати в сравнение с ценовата стратегия на база разходи и ценовата стратегия на база цени на конкуренти. Изведени са бариери пред използването на ценовата стратегия на база ценност на продукта за клиента и са проучени нагласите на бизнеса за преминаване към тази ценова стратегия.

Второ, изследвана е връзката между ценови цели и ценови стратегии, като е установено коя от трите ценови стратегии – на база разходи, на база цени на конкуренти и на база ценност на продукта за клиента, се прилага от фирмите според поставените ценови цели.

Трето, предложена е методика за емпирично изследване на ценообразуването на фирмите. Установено е как фирмите, опериращи в България, определят цените на продуктите, като са разкрити най-често използваните ценови цели, стратегии, методи, тактики на ценообразуване и причините за адаптиране на цените във времето.

В *научно-приложен план* са получени резултати относно ценовото поведение на фирмите в дигитална среда. Установено е, че ценовите стратегии на преобладаваща част от фирмите не се различават при онлайн и офлайн продажби, и са изведени най-често използваните ценови стратегии в дигитална среда според използвания приходен модел, според продуктовия микс и според модела на плащане. Освен това, обогатени са знанията за ценовото поведение на фирмите в условия на икономическа криза, като са разработени конкретни препоръки за ценообразуване в условия на икономическа криза.

6. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Запознаването с публикациите на доц. Нецева ми дава основание да приема като значими следните нейни научни приноси:

Първо, от гледна точка на теорията и методологията приносите на кандидата в конкурса мога да систематизирам така:

1. Доразвиване на теорията и практиката на ценностното ценообразуване.

2. Обогатени са научните знания за връзката между ценови цели и ценови стратегии и за профила на фирмите според възприетата ценова стратегия.
3. Разширени са съществуващите знания относно особеностите на ценообразуването на инвестиционни продукти, на услуги, трансферното ценообразуване и ценообразуването на отпадъци.

Второ, от гледна точка на практико-приложния аспект на изследванията на доц. Нецева могат да се формулират следните приносни моменти:

1. Апробирана е методика за емпирично изследване на ценообразуването на фирмите.
2. Обогатени са знанията за ценовото поведение на фирмите в дигитална среда, както и при специфичните условия на икономическа криза.

7. Критични бележки и препоръки

Споделената до тук оценка за кандидата в конкурса ми дава основание да отбележа, че нямам критични бележки, а само една препоръка: да бъде разширена публикационната активност извън проблемите на ценообразуването, в която, видно от данните за цитирането, доц. Нецева е авторитет, към други области на маркетинга, в които тя се изявява успешно като автор и титуляр на курсове – Маркетинг на услугите, B2B маркетинг, Стратегически маркетинг, и т.н. Това би дало възможност на още по-широка аудитория да се възползва от нейните достижения в тези области. Разбира се, най-голяма би била ползата за студентите, за чието обучение ние имаме призвание и отговорност.

8. Заключение

Оценката на всички представени материали по конкурса показва, че доц. д-р Татяна Нецева отговаря напълно на изискванията на Закона за развитие на академичния състав, на Правилника за приложението му, както и на допълнителната нормативна уредба на УНСС относно условията и реда за заемане на академични длъжности. **Безспорната експертиза на кандидата в конкурса ми дава основание да дам положителната си оценка и да гласувам убедено „За“ избора на доц. д-р Татяна Неичева Нецева-Порчева за „Професор“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Маркетинг (Ценова политика)“.**

26.11.2023 г.

София

проф. д-р Красимир Маринов

STATEMENT

By: Prof. Dr. Krasimir Marinov Marinov
Scientific speciality: Marketing
University of National and World Economy

Regarding: Competition for Professor in the scientific specialty Marketing (Price Policy),
professional field 3.8. Economics at the UNWE

9. Information about the competition

The competition is announced for the needs of the Department of Marketing and Strategic Planning of the Faculty of Management and Administration of the UNWE according to the Decision of the Academic Council № 4/28.06.2023. I participate in the scientific jury of the competition according to the Order №2648/13.10.2023 of the Vice-Rector of the UNWE.

10. Information about the candidate in the competition

The only candidate in the announced competition is Assoc. Prof. Dr. Tatiana Neycheva-Netseva-Porcheva.

The candidate was born in 1973 in Vratsa. She graduated in 1995 from the Vratsa Faculty of Economics of the UNWE, majoring in Marketing and Management. Since 2006 she has been a PhD in Economics with a specialization in Marketing, and since 2013 - Associate Professor of Marketing at the Department of Marketing and Strategic Planning of the UNWE.

In the course of her academic growth Assoc. Prof. Netseva has successfully held responsibility for numerous positions at the UNWE. She has been a member of the Advisory Board of the "University Center for Marketing"; a member and Deputy Director of the "Scientific Research Center for Marketing"; a member of the Faculty Council of the Faculty of Management and Administration; a member of the Faculty Quality Committee of the same Faculty; a member of the Faculty Committee for Evaluation and Approval of the Faculty's Education Programs. Assoc. Prof. Netseva has served as Vice-Chair of the General Assembly of the Faculty of Management and Administration, and was recently elected Chair of the General Assembly of the Faculty for the 4-year term 2023-2027, which has already begun. Within the Department of Marketing and Strategic Planning, Assoc. Prof. Netseva is the head

of the Marketing specialty for the Bachelor's degree in distance education.

Assoc. Prof. Netseva has solid commitments outside the UNWE also. I would like to mention her lectures on Strategic Marketing, Industrial Markets Marketing and Services Marketing at the Faculty of Economic and Social Sciences of Plovdiv University "Paisii Hilendarski" - from 2015 until now. Outside the academic field, the work of Assoc. Prof. Netseva successively as a senior specialist, expert and chief expert in the Market Regulation Directorate of the Communications Regulation Commission in the period 1999-2009.

11. Fulfillment of the requirements for the academic position of Professor

Assoc. Prof. Netseva has submitted a report on the fulfillment of the minimum national requirements under Article 2b (2) and (3) of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, and the additional requirements of the UNWE under Article 2b (5) of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

With regard to the *quantitative requirements* for the academic position of Professor at the UNWE, according to the submitted card, Assoc. Prof. Netseva fulfils both the normative requirements of the law and the internal quantitative requirements of the UNWE. As regards the *national requirements*, Assoc. Prof. Netseva scored 1075 points with a minimum of 550 points, in some groups of indicators the minimum requirement was exceeded more than 2 times. For the *additional requirements* of the UNWE according to the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (Article 2b, paragraph 5) and the Regulations for its implementation (Article 1a, paragraphs 2-3) the overperformance is again clear - the candidate scores 1 060 points against the required 520 points. In total, the applicant exceeded the quantitative requirements by nearly 2 times the required minimum, gaining 2 136 points.

With regard to the *qualitative requirements* for the position of Professor at the UNWE, it should be noted that the candidate in the competition has demonstrated consistently high achievements in most criteria; achievements that have been evaluated by the academic staff of the UNWE and other universities, as well as by the heads of departments and state bodies as meeting the highest scientific, teaching and practical-applied standards. First, I would like to mention the participation of Assoc. Prof. Netseva in a significant number of scientific and applied developments (more than 20), and large-scale and important in terms of results and initiatives. Secondly, the number of curricula developed by the candidate in the competition - both in Bulgarian and in English - is not small. Thirdly, the positions held by the candidate in public organizations - the most important ones were mentioned above - contribute to strengthening the good name and reputation of the UNWE and are an expression of the public recognition of the professional achievements of Assoc. Prof. Netseva in practice.

12. Evaluation of teaching and learning activities

It is extremely gratifying and motivating when a member of the scientific jury can share his or her own experiences of contact with the candidate for an academic position. I have

excellent impressions of the teaching activity of Assoc. Prof. Netseva since the moment when, as PhD students, for the first time each of us gave exercises to the students of the Marketing specialty. Later - already as assistant and associate professors in our department - we were again faced with similar problems and had to learn from each other to solve them in the best way. For the past 28 years that I have known Assoc. Prof. Netseva, I have repeatedly had the pleasure to work in a team with her, to observe her and to learn from her tolerant, restrained, empathetic, but at the same time - result-oriented - approach to people and problems.

My personal impressions, as well as the presented documents about the teaching work of Assoc. Prof. Netseva, are grounds to conclude that she is a teacher with vast experience and a real contribution to the development of the scientific fields in which she is active. For the academic years following the acquisition of the academic position of Associate Professor, the candidate in the competition has completed an academic workload in accredited higher education institutions in the country exceeding 2 698 hours of lectures and 1 695 hours of exercises.

Assoc. Prof. Netseva also teaches courses at other universities in the country - a recognition of her experience and authority among fellow lecturers from other institutions.

Assoc. Prof. Netseva has been a supervisor of several PhD students at the Department of Marketing and Strategic Planning, two of whom have already successfully defended their PhD degrees.

The foregoing leads me to conclude that Assoc. Prof. Netseva is very well prepared for the commitments and responsibilities associated with the academic position under this competition.

13. Evaluation of submitted scientific works

13.1. Main areas of the candidate's research activity

The candidate participates in the competition for professor with 24 publications, distributed as follows:

- monographs and chapters of monographs - 2 publications, including 1 independent and 1 chapter in a collective monograph;
- studies and articles - 10 in total, including 2 articles published in scientific journals, refereed and indexed in Scopus;
- conference papers - 11 in total;
- university textbooks - 1 stand-alone.

The publication activity of Assoc. Prof. Netseva is focused on pricing policy and pricing as a significant range of problems of modern theory and practice of Marketing. The main thematic areas in the research activity of the candidate in the competition can be systematized in 3 groups as follows:

- Theoretical problems of pricing - publications №1, №2, №3, №6, №7, №8, №9, №10, №14, №16, №19.

- Methodological issues of the survey and price determination - publications №1, №2, №3, №11, №12, №13, №15.
- Price behaviour of firms in digital environment and in specific environmental conditions - publications №5, №17, №20, №21, №22, №23.

Unifying features of the publications of Assoc. Prof. Netseva are the setting of clear objectives; the setting and application of a clear methodological framework; the comprehensive coverage of the theoretical foundations of the phenomena studied; the precise use of terminology and conceptual apparatus.

13.2. *Evaluation of the scientific and applied results obtained*

The publications submitted by the candidate for review and participation in the competition contain clear scientific and applied results.

Theoretically and methodologically, first of all, value-based pricing is studied. It is found that a value-based pricing strategy can lead to better financial performance compared to a cost-based pricing strategy and a competitor-based pricing strategy. Barriers to the use of the product value-based pricing strategy for the customer are highlighted and the attitudes of the business towards switching to this pricing strategy are examined.

Second, the relationship between pricing objectives and pricing strategies is investigated by identifying which of the three pricing strategies - cost-based, competitor-priced and customer-value-based - is applied by the firms according to their pricing objectives.

Third, a methodology for empirical investigation of firms' pricing is proposed. It establishes how firms operating in Bulgaria set product prices, revealing the most commonly used pricing objectives, strategies, methods, pricing tactics and the reasons for price adjustment over time.

In ***scientific and applied terms***, results are obtained on the pricing behavior of firms in a digital environment. It is found that the pricing strategies of the vast majority of firms do not differ between online and offline sales, and the most commonly used pricing strategies in a digital environment are derived according to the revenue model used, according to the product mix and according to the payment model. Furthermore, the knowledge about the pricing behaviour of firms in economic crisis is enriched by developing specific recommendations for pricing in economic crisis.

14. Evaluation of scientific and applied contributions

Familiarity with the publications of Assoc. Prof. Netseva's publications gives me grounds to accept the following as her significant scientific contributions:

Firstly, in terms of theory and methodology, I can systematize the candidate's contributions to the competition as follows:

4. Developing the theory and practice of value-based pricing.

5. Enrichment of the scientific knowledge on the relationship between pricing objectives and pricing strategies and on the profile of firms according to the adopted pricing strategy.
6. Existing knowledge on the specifics of investment product pricing, service pricing, transfer pricing and waste pricing is expanded.

Second, in terms of the practical-applied aspect of Assoc. Prof. Netseva's research, the following contributions can be formulated:

3. A methodology for an empirical study of firms' pricing is approbated.
4. The knowledge about the pricing behavior of firms in a digital environment and under the specific conditions of economic crisis is enriched.

15. Critical comments and recommendations

The evaluation of the candidate in the competition shared so far gives me reason to note that I have no critical remarks, but only one recommendation: to expand the publication activity beyond pricing issues, in which, as evidenced by the citation data, Assoc. Prof. Netseva is an authority, to other areas of marketing, in which she has been successful as an author and course holder - Services Marketing, B2B Marketing, Strategic Marketing, etc. This would enable an even wider audience to benefit from her achievements in these areas. Of course, the greatest benefit would be to the students for whose education we have a vocation and responsibility.

16. Conclusion

The evaluation of all the submitted materials for the competition shows that Assoc. Prof. Dr. Tatiana Netseva fully meets the requirements of the Law for the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria, the Regulations for its application, as well as the additional regulations of the UNWE on the conditions and procedure for holding academic positions. **The unquestionable expertise of the candidate in the competition gives me a reason to give my positive assessment and to vote convincingly "Yes" the election of Assoc. Prof. Dr. Tatiana Neycheva Netseva-Porcheva as "Professor" in the professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Marketing (Price Policy)".**

26.11.2023 г.
Sofia

Prof. Dr. Krasimir Marinov